

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України „Про внесення змін до Кодексу України про
адміністративні правопорушення щодо забезпечення рівних прав та
можливостей жінок і чоловіків”

1. Мета

Метою прийняття акта є забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, які мають дітей, в частині пом'якшення відповідальності за вчинення адміністративних правопорушень та незастосування до них адміністративного арешту.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проект акта розроблено на виконання доручення Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції від 28.10.2022 № 24507/2/1-22 з урахуванням висновку гендерно-правової експертизи Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) від 08.09.2022 № 4163-11.1.2-22, проведеної Міністерством юстиції України.

Частиною другою статті 32 КУпАП визначено, що адміністративний арешт не може застосовуватись, зокрема, до жінок, що мають дітей віком до дванадцяти років.

Пунктом 5 частини першої статті 34 КУпАП передбачено, що обставиною, яка пом'якшує відповідальність за адміністративне правопорушення, визнається вчинення правопорушення жінкою, яка має дитину віком до одного року.

При цьому трапляються випадки, коли через різні життєві обставини дитину виховує та утримує самотній батько.

В умовах збройної агресії Російської Федерації проти України зростають ризики таких випадків.

Разом з тим статтею 24 Конституції України передбачено, що не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.

Рівність прав жінки та чоловіка забезпечується шляхом: надання жінкам рівних з чоловіками можливостей у громадсько-політичній і культурній діяльності, у здобутті освіти і професійній підготовці, у праці та винагороді за неї; реалізації спеціальних заходів щодо охорони праці і здоров'я жінок, встановлення пенсійних пільг; створення умов, які дають жінкам можливість поєднувати працю з материнством; надання правового захисту, матеріальної і моральної підтримки материнства і дитинства, включаючи надання оплачуваних відпусток та інших пільг вагітним жінкам і матерям.

Відповідно до статті 1 Закону України „Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків” дискримінація за ознакою статі – ситуація, за якої особа та / або група осіб за ознаками статі, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними, зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами або привілеями в будь-якій формі,

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України
№ 1801/32641/06-26 від 12.08.2026
Підписувач Улютин Денис Валерійович
Сертифікат 6FA97849F1B2570D04000000371F0300BC950A00
Дійсний з 12.01.2026 10:32:00 по 12.01.2027 10:32:00

встановленій Законом України „Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні”, крім випадків, коли такі обмеження або привілеї мають правомірну об’єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними.

Статтею 6 Закону України „Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні” визначено, що дискримінація за ознакою статі забороняється.

Із урахуванням зазначеного положення частини другої статті 32, пункту 5 частини першої статті 34 КУпАП є дискримінаційними стосовно одинокого батька та потребують перегляду.

3. Основні положення проекту акта

Проектом акта пропонується:

частину другу статті 32 КУпАП в частині визначення категорій осіб, до яких не може застосовуватися адміністративний арешт, доповнити категорією „чоловіки, які не перебувають у шлюбі і самостійно виховують та утримують дитину (дітей) до дванадцяти років у зв’язку із смертю її (їх) матері або визнання судом матері дитини (дітей) безвісно відсутньою, або у разі встановлення судом факту самостійного виховання та утримання дитини (дітей) батьком”;

внести зміну до частини першої статті 34 КУпАП, яка визначає обставини, що пом’якшують відповідальність за адміністративне правопорушення, доповнивши її таким пунктом: „6) вчинення правопорушення чоловіком, який не перебуває у шлюбі і самостійно виховує та утримує дитину (дітей) до одного року у зв’язку із смертю її (їх) матері або визнання судом матері дитини (дітей) безвісно відсутньою.”.

4. Правові аспекти

У цій сфері правового регулювання діють Конституція України, закони України „Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків”, „Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні”.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація акта не потребуватиме додаткових видатків з державного або місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Публічні консультації проекту акта відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 03.11.2010 № 996, не проводились.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує погодження Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

За результатами експертизи, проведеної Урядовим офісом координації європейської та євроатлантичної інтеграції проект акта не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, у тому числі праву Європейського Союзу (acquis EC).

Проект акта відповідає Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практиці Європейського суду з прав людини, впливає на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

У проекті акта відсутні положення, що містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації

8. Прогноз результатів

Реалізація акта матиме вплив на ключові інтереси дітей та чоловіків, які самостійно виховують дітей.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Чоловіки, які самостійно виховують дітей	Позитивний	незастосування адміністративного арешту до чоловіків, які мають дітей до дванадцяти років; пом'якшення відповідальності за вчинення адміністративного правопорушення для чоловіків, які самостійно виховують дітей віком до одного року
Діти	Позитивний	уникнення травматичного досвіду розлуки та можливих наслідків для психічного здоров'я дитини

**Міністр соціальної політики,
сім'ї та єдності України**

Денис УЛЮТІН

_____ 2026 р.

СЕД АСКОД
Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України
№ 1801/32641/06-26 від 12.08.2026
Підписувач Улютін Денис Валерійович
Сертифікат 6FA97849F1B2570D04000000371F0300BC950A00
Дійсний з 12.01.2026 10:32:00 по 12.01.2027 10:32:00